

Det kongelige Fiskeri- og kystdepartementet

Postboks 8118 Dep.
0032 OSLO

Høringsvar - Forskrift om kapasitetsøkning i lakse- og ørretoppdrett i Finnmark og Troms

Finnmark fylkeskommune viser til Fiskeri- og kystdepartementets høringsnotat vedrørende høring av forslag til forskrift om kapasitetsøkning i lakse og ørretoppdrett i 2011 i Finnmark og Troms, jfr. høringsbrev av 18. november 2010 med høringsfrist 31. desember 2010.

Høringsnotatet dreier seg om at etablerte aktører i Finnmark og Troms kan få tilbud om å utvide kapasiteten (MTB) for matfiskløyve for laks, ørret og regnbueørret med 5 prosent i 2011. Vederlaget for slik økning er satt til kr. 150 000 i Finnmark og kr. 500 000 i Troms, og skal i sin helhet tilfalle staten.

I høringsbrevet vises det til at forslaget om 5 prosent økning av MTB på eksisterende tillatelser er basert på Mattilsynets vurdering om at lakselus pga. klimatiske forhold ikke vil utgjøre en trussel nord og øst for Ullsfjorden i Nord-Troms.

Vedrørende merknader til tidligere høring om forskrift om kapasitetsøkning for lakse- og ørretoppdrett i 2010

Finnmark fylkeskommune viser til høringsnotat av 13. oktober 2009 om forskrift om kapasitetsøkning i lakse- og ørretoppdrett for 2010. I forslaget ble det åpnet for at oppdrettsaktører i hele landet kunne få tilbud om å øke maksimal tillatt biomasse (MTB) for løyve med 5 prosent. Etter at Mattilsynet meldte om en forverring i situasjonen med lakselus langs kysten samt økende forekomster av nedsatt følsomhet for lusebehandlingsmidlene ble det i desember 2009 avgjort at kapasitetsøkningen i 2010 skulle utsettes.

Finnmark fylkeskommune var i sitt høringsvar av 25. november 2009, om forslag til kapasitetsøkning for lakse- og ørretoppdrett for 2010, positiv til regjeringens forslag til moderat vekst innen produksjon av laks, ørret og regnbueørret i Norge for eksisterende tillatelser. Med hensyn på bestemmelsene om vederlag i høringsforslaget for 2010 påpekte Finnmark fylkeskommune at inntekter fra næringen i størst mulig grad bør gå tilbake til de kystsamfunn som tilrettelegger for næringene. Videre ble det stilt spørsmålsteget ved at vederlaget skulle tilfalle staten i sin helhet og at det ikke var avsatt noen form for tilbakeføring av vederlagsmidlene til fylkeskommunen slik det ble gjort i 2009. Dette med tanke på at det er fylkeskommunen som tildelingsmyndighet som står ansvarlig for at administreringen og gjennomføringen av kapasitetsøkningen kan finne sted.

Finnmark fylkeskommune har følgende merknader til forskrift om kapasitetsøkning i lakse- og ørretoppdrett i 2011 i Finnmark og Troms

Fylkesordføreren er opptatt av næringsutvikling i fylket og er under visse forutsetninger positiv til høringsforslaget som gir mulighet for økt MTB for eksisterende tillatelser i Troms og Finnmark. Fylkesordføreren er imidlertid svært kritisk til at vederlaget, dersom ordningen trer i kraft, skal tilfalle staten.

Vederlag

Ut i fra høringsforslaget fremkommer det at en kapasitetsøkning kan finne sted ved at fylkeskommunen skal kunngjøre tilbudet om økt kapasitetsøkning i brev til innehaver av akvakulturtillatelse. Fylkeskommunen skal videre motta melding fra innehavere, behandle den og fatte vedtak. Videre kan vedtak påklages, og sendes forvaltningsorganet som har gjort vedtaket, jf. forvaltningsloven § 32, her fylkeskommunen. Videre fremkommer det at *de nødvendige resursene til dette må prioriteres innenfor eksisterende rammer.*

Fylkesordføreren er av den oppfatning av at staten må ta et større ansvar og at det bør tas en budsjettmessig diskusjon vedrørende overføringer av nye oppgaver. Fylkesordføreren viser spesielt til overføringen av oppgaver i forbindelse med forvaltningsreformen som trådte i kraft 1.1.2010. Fylkesordføreren registrerer at staten fortsatt tar saksbehandlingsgebyrer for oppgaver de ikke utfører og som er overført fylkeskommunene, uten at fylkeskommunene mottar noen kompensasjon for dette.

Finnmark fylkeskommune har tidligere argumentert for at et slikt gebyr må tilfalle regionene det går til, og vil derfor be om at dette blir lovhjemlet. Fylkesordføreren viser til at 37,5 prosent av gebyrene tilfalt de respektive fylkene i forbindelse med konsesjonstildelingsrunden i 2009. Fylkesordføreren forutsetter at denne praksisen videreføres som et minimum.

Kapasitetsøkning

Finnmark fylkesting vedtok 9. desember "Fiskeri- og havbruksstrategier for Finnmark 2011-2014", fylkes første helhetlige strategidokument for fiskeri- og havbruksnæringen. I henhold til strategidokumentet viser fylkesordføreren til at Finnmark fylkeskommune ønsker å tilrettelegge for vekst i havbruksnæringen. Fylkeskommunen som konsesjonsmyndighet og regionalpolitisk aktør skal samtidig bidra til å sikre en balansert og bærekraftig utvikling til det beste for næringen og samfunnet som helhet.

Sentralt i fiskeri- og havbruksstrategier for Finnmark er kvalitet og strategidokumentets hovedmål er "Basert på fylkets fortrinn skal kvalitetsprodukter fra Finnmark bli best i markedet". Havbruksnæringen i Finnmark har etter fylkesordføreren oppfatning et fortrinn hva angår luseproblematikken per i dag, og et fortrinn som har stor verdi både med tanke på markedsføring av produkter fra Finnmark, miljøet og vårt betydelige ansvar i forhold til forvaltningen av atlantisk laks og øvrig anadrom laksefisk. Fylkesordfører vil i den anledning vise til NINA Rapport 547¹ som viser til at intensiv oppdrettsproduksjon og villaks kan sameksistere i de store Finnmarksfjordene under forutsetning av at sjøtemperaturen og avrenningsmønsteret ikke forandres betydelig, og at oppdretterne ikke øker produksjonsnivået voldsomt og/eller mister kontroll med lakselusa. Fylkesordfører ønsker videre å understreke at det ikke utelukkende er lakselus som utfordrer oppdrettsnæringen og det øvrige miljø, men at man i realiteten også har andre eksisterende sykdommer og parasitter som er vel så viktig å bekjempe som å forebygge - også i Finnmark.

¹ Nasjonal lakselusovervåking 2009 på ville bestander av laks, sjøørret og sjørøye langs Norskekysten samt i forbindelse med evaluering av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder

For Finnmark er maksimalt tillatte biomasse (MTB) per konsesjon 900 tonn mot 780 tonn i de øvrige fylkene. I dag er utnyttelsesgraden av de totalt 90 tillatelsene i Finnmark utnyttet med ca. 45 prosent (36 000 tonn) i forhold til full utnyttelse av nåværende tillatelser i Finnmark som vil være 81 000 tonn. Hypotetisk vil 5 prosent økning i MTB per tillatelse kunne gi et produksjonspotensial på totalt 85 050 tonn for Finnmark.

Hensikten med forvaltningsreformen var å flytte forvaltningsoppgaver fra nasjonalt til regionalt nivå, og fylkesordføreren mener derfor at myndigheten til å avgjøre hvorvidt en slik kapasitetsøkning bør finne sted samt tidspunktet for dette, bør ligge på regionalt nivå.

Finnmark er i en unik posisjon med tanke på videre utvikling av oppdrettsnæringen i fylket og vi har et stort potensial for videre vekst. Vi har fortsatt tilgjengelig areal og et langt bedre og lysere sykdomsbilde sammenlignet med fylker lengre sør. Finnmark fylkeskommune ser frem til å bidra med å videreutvikle havbruksnæringen i fylket og har mulighet og store ambisjoner om å kunne bli et foregangsfylke innen bærekraftig lakse- og ørretoppdrett.

Fylkesordføreren er positiv til at det gis mulighet for økning av MTB på eksisterende tillatelser, men erkjenner at det i dag er tidlig å si noe om konsekvensene av dette og det reelle behovet inntil nåværende tillatelser er bedre utnyttet. Fylkesordfører foreslår at det åpnes for at Finnmark fylkeskommune, som konsesjonsmyndighet og regionalpolitisk aktør, får myndighet til å gjennomføre kapasitetsøkning som foreslått for Finnmark for 2011 på et senere tidspunkt.

Med vennlig hilsen

Runar Sjøstad
fylkesordfører

Kopi til: